

Innst. O. nr. 85.

(1998-99)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i kontantstøtteleven og folketrygdloven.

Ot.prp. nr. 71 (1998-99).

Til Odelstinget.

1. SAMMENDRAG

Barne- og familiedepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til endringer i

- lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteleven),
- lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

1.1 Endringer i kontantstøtteleven

I kontantstøtteleven foreslås det endringer i kapittel 3 om kontantstøttens størrelse og utbetaling. Det foreslås at kontantstøtteleven § 7 tredje og fjerde ledd endres slik at det innføres 5 satser for kontantstøtte, mot dagens 4 satser.

Under behandlingen av statsbudsjettet for 1999 vedtok Stortinget at det skal gjelde nye satser for barnehagetilskuddet fra 1. august 1999. Forslaget om 5 satser for kontantstøtte er en oppfølging av Stortingets vedtak, og innebærer en harmonisering av satsene for kontantstøtte og barnehagetilskuddet med utgangs-

punkt i barnets avtalte oppholdstid i barnehage. Formålet med en slik endring er at det skal legges bedre til rette for fleksible løsninger. Det skal bli bedre mulighet for småbarnsforeldre til å kombinere deltids- plass i barnehage med gradert kontantstøtte.

Departementet foreslår at det innføres 5 satser for kontantstøtte med virkning fra 1. august 1999.

Tabell 1. Forslag til ny satsinndeling for kontantstøtte

Avtalt oppholdstid i barnehage pr. uke	Kontantstøtte i pst. av full ytelse
Ikke bruk av barnehageplass.....	100
Til og med 8 timer	80
9 – 16 timer.....	60
17 – 24 timer.....	40
25 – 32 timer.....	20
33 timer og over.....	Ingen kontantstøtte

Tabell 2. Forholdet mellom barnehagetilskudd og kontantstøtte etter satsomleggingen (kroner)

Avtalt oppholdstid i barnehage pr. uke	Satser for driftstilskudd til barnehager for barn under 3 år	Satser for kontantstøtte
Ikke bruk av barnehageplass.....	0	27 156 (100 %)
Til og med 8 timer	7 200	21 720 (80 %)
9 – 16 timer.....	14 400	16 284 (60 %)
17 – 24 timer.....	21 600	10 860 (40 %)
25 – 32 timer.....	28 800	5 436 (20 %)
33 – 40 timer.....	30 000	0
41 timer og mer.....	36 140	0

Satsen for full kontantstøtte er i 1999 kr 27 156 pr. barn pr. år. I forbindelse med Stortingets behandling av budsjettet for 1999 presiserte flertallet at kon-

tantstøtten skal betales fullt ut fra år 2000, det vil si med kr 36 000 pr. barn. pr. år.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Omleggingen fra fire til fem satser forventes å gi en innsparing i kontantstøtteutbetalingene. Samtidig vil omleggingen medføre at statens samlede utgifter til barnehagetilskudd øker, dette som konsekvens av økt tilskudd for korte oppholdstider. De budsjettmessige konsekvensene som følge av harmoniseringen av satsene fra 1. august 1999 er innarbeidet og vedtatt i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 1 (1998-99).

Omleggingen fra fire til fem satser for kontantstøtte vil ikke representere noen stor administrativ oppgave for trygdetaten. Noen kostnader vil påløpe i forbindelse med omregningen for de som går over i nye satskategorier, samt til å informere publikum om endringen.

1.2 Endringer i folketrygdloven

Forslagene til endringer i folketrygdloven er i hovedsak en oppfølging til lov 11. desember 1998 nr. 70 om endringer i folketrygdloven. I endringsloven ble blant annet skjæringstidspunktet for opptjening av retten til løpende stønad ved fødsel og adopsjon endret fra fødselen til tidspunktet for påbegynnelse av stønadsperioden, det vil si senest 3 uker termindato. Videre ble også bestemmelsen om sykepenger i stønadsperioden for fødsels- og adopsjonspenger opphevet. Departementet foreslår enkelte tekniske justeringer i folketrygdloven kapittel 14 om ytelser ved fødsel og adopsjon for å få bedre sammenheng i regelverket.

Forslagene antas ikke å ha budsjettmessige eller administrative konsekvenser.

Forslagene om å endre kontantstøtteloven og folketrygdloven har ikke vært ute til alminnelig høring, men er forelagt berørte fagdepartementer og Rikstrykerverket i henhold til Utredningsinstruksen kapittel 6.1.

2. KOMITEENS MERKNADER

Kontantstøtteloven

Komiteen viser til behandlingen av St.prp. nr. 53 (1997-1998) Innføring av kontantstøtte til småbarnsforeldre og Ot.prp. nr. 41 (1997-1998) Lov om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteloven).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til flertallets (Fremskrittspartiet, Kristelig Folke-

parti, Høyre og Senterpartiet) merknader vedrørende innføring av kontantsøtte, og registrerer at Regjeringen nå følger opp flertallets merknader om innføring av en femdelt kontantstøtte fra 1. august 1999.

Flertallet ønsker en fleksibel modell for kontantstøtten, en modell som gjør det mulig å kombinere kontantstøtte og barnehage. Flertallet støtter harmoniseringen av satsene for kontantstøtte og barnehagetilskuddet med utgangspunkt i barnets avtalte oppholdstid i barnehage som proposisjonen legger opp til.

Flertallet støtter departementets forslag til lovendringer, og har ellers ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at innføringen av en femdelt kontantstøtte fra 1. august 1999 vil medføre en innsparing i kontantstøtteutbetalingen.

Disse medlemmer vil vise til at foreldre som ikke får kontantstøtte til sine barn, ikke har den samme grad av valgfrihet og fleksibilitet som kontantstøtteforeldrene har. Disse foreldrene har ikke den samme fleksible modell for oppholdstid som Regjeringen har lagt opp til når det gjelder muligheten til å kombinere kontantstøtte og barnehage. Disse medlemmer vil ellers vise til Arbeiderpartiets merknader i Innst. S. nr. 200 (1997-98), og vil på denne bakgrunn gå imot disse endringene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader fra Sosialistisk Venstreparti i Innst. S. nr. 200 (1998-98). Sosialistisk Venstreparti er imot kontantstøtteordningen, og dette medlem mener at de partiene som er for ordningen, må ta ansvaret for å foreta de endringene som de ser at det oppstår behov for. Dette medlem vil på denne bakgrunn gå imot de foreslåtte endringene.

Folketrygdloven

Komiteen viser til at de foreslåtte endringer i folketrygdloven er en oppfølging av de endringer som ble gjort i lov 11. desember 1998 nr. 70 om endringer i folketrygdloven.

Komiteen registrerer at de foreslåtte lovendringer er av teknisk karakter for å få bedre sammenheng i regelverket.

Komiteen slutter seg til de foreslåtte lovendringer, og har ellers ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at at overskriften i § 14-18 bør bli stående som «obligatorisk kvote».

3. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov av 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre (kontantstøtteloven) og i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

I.

I lov av 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte (kontantstøtteloven) gjøres følgende endring:

§ 7 tredje og fjerde ledd skal lyde:

Dersom barnet gjør bruk av barnehageplass som det ytes statlig driftstilskudd for, og det er skriftlig avtalt redusert oppholdstid, ytes delvis kontantstøtte som følger:

- a. Med 80 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid til og med 8 timer per uke.
- b. Med 60 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 9 til og med 16 timer per uke.
- c. Med 40 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 17 til og med 24 timer per uke.
- d. Med 20 prosent av full kontantstøtte når det er avtalt oppholdstid fra og med 25 til og med 32 timer per uke.

Det ytes ikke kontantstøtte hvis det er avtalt oppholdstid på 33 timer eller mer per uke.

II.

I lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

Innledningen til kapittel 14 skal lyde:

Kapittel 14. Ytelser ved fødsel og adopsjon

Bestemmelser om

- formål står i § 14-1
- medlemskap står i § 14-2
- arbeidsgiverens plikt til å utbetale ytelser i utlandet står i § 14-3
- fødselspenger står i §§ 14-4 til 14-10
- engangsstønad ved fødsel står i § 14-12
- svangerskapspenger står i § 14-13
- adopsjonspenger står i §§ 14-14 til 14-18
- engangsstønad ved adopsjon står i § 14-20
- tidskonto for fødsels- og adopsjonspenger står i §§ 14-21 til 14-28
- forskrifter står i § 14-30.

§ 14-4 femte ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til fødselspenger at vedkommende ikke er i arbeid. Ved delvis fravær fra arbeidet ytes det graderte fødselspenger, se også §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-5 andre ledd skal lyde:

For en kvinne som mottar dagpenger under arbeidsløshet eller sykepenger etter § 8-49, skal inntektsgrunnlaget pr. uke fastsettes ut fra inntekten i de beste seks månedene av de siste ti månedene før stønadperioden tar til, se § 14-8 første ledd.

§ 14-7 andre og sjette ledd skal lyde:

Med de begrensninger som følger av §§ 14-8 til 14-10 kan stønadperioden deles mellom foreldrene når begge fyller vilkårene for rett til fødselspenger etter § 14-4.

Fødselspenger ytes ikke etter at barnet har fylt to år, se likevel §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-10 fjerde ledd skal lyde:

Fedrekvoten kan benyttes helt ut samtidig med at moren mottar graderte fødselspenger på opptil 50 pst. etter § 14-4 femte ledd eller etter bestemmelsene om tidskonto i §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-13 tredje ledd skal lyde:

Svangerskapspenger ytes fra det tidspunktet kvinnen er pålagt å slutte i arbeidet, og fram til tre uker før fødselen. Fra det sistnevnte tidspunktet ytes det fødselspenger etter bestemmelsene i §§ 14-3 til 14-10.

§ 14-14 syvende ledd skal lyde:

Det er et vilkår for rett til adopsjonspenger at vedkommende har omsorgen for barnet og ikke er i arbeid. Ved delvis fravær fra arbeidet ytes det graderte adopsjonspenger, se også §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-16 femte ledd skal lyde:

Retten til adopsjonspenger må nyttes innen to år etter at adoptivforeldrene overtok omsorgen for barnet, se likevel §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-18 skal i overskriften lyde:

§ 14-18. *Fedrekvote*

§ 14-18 tredje ledd skal lyde:

Fedrekvoten kan benyttes helt ut samtidig med at adoptivmoren mottar graderte adopsjonspenger på opptil 50 pst. etter § 14-14 eller etter bestemmelsene om tidskonto i §§ 14-21 til 14-28.

§ 14-22 første ledd første punktum skal lyde:

Den som har rett til fødselspenger etter §§ 14-4 til 14-10, kan ta ut opptil 195 stønadsdager (39 uker) med redusert dagsats (80 pst.), eller 145 stønadsdager (29 uker) med full dagsats i kombinasjon med gjenopptakelse av arbeidet.

§ 14-22 andre ledd bokstav b skal lyde:

b) de første seks ukene (30 stønadsdagene) etter fødselen som er forbeholdt moren, se § 14-8 *andre ledd*,

§ 14-25 første ledd første punktum skal lyde:

Den som mottar adopsjonspenger etter §§ 14-14 til 14-18, kan ta ut opptil 195 stønadsdager (39 uker)

med redusert dagsats eller 145 stønadsdager (29 uker) med full dagsats i kombinasjon med delvis gjenopptakelse av arbeidet.

§ 14-29 oppheves.

III.

Ikraftttredelse

Denne loven trer i kraft 1. august 1999. Endringene i folketrygdloven gjelder for tilfeller der fødselen eller omsorgsovertakelsen ved adopsjon finner sted tidligst fra dato for ikraftttredelse.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 3. juni 1999.

May-Helen Molvær Grimstad,
leder.

Trond Helleland,
ordfører.

Grethe G. Fossum,
sekretær.